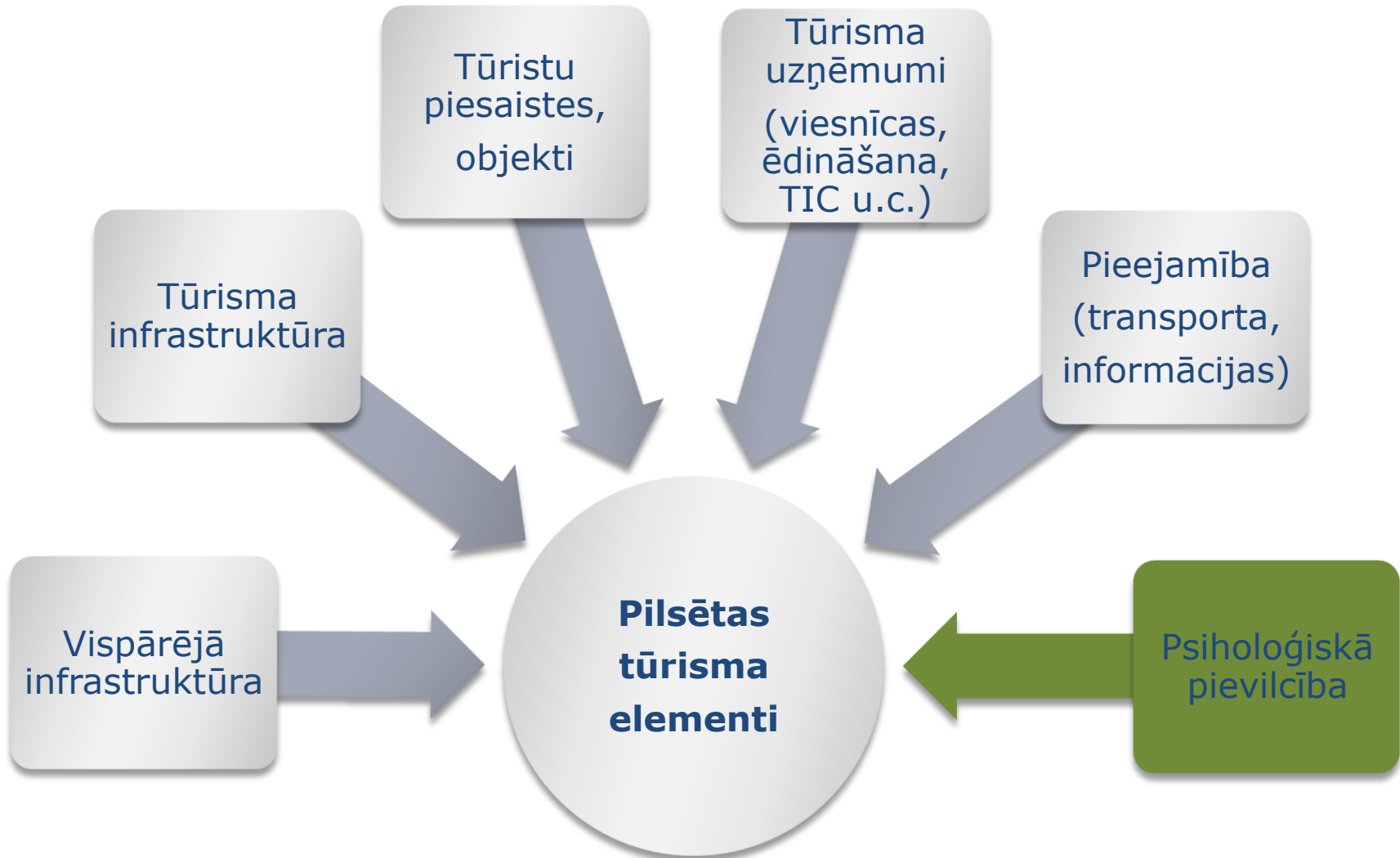
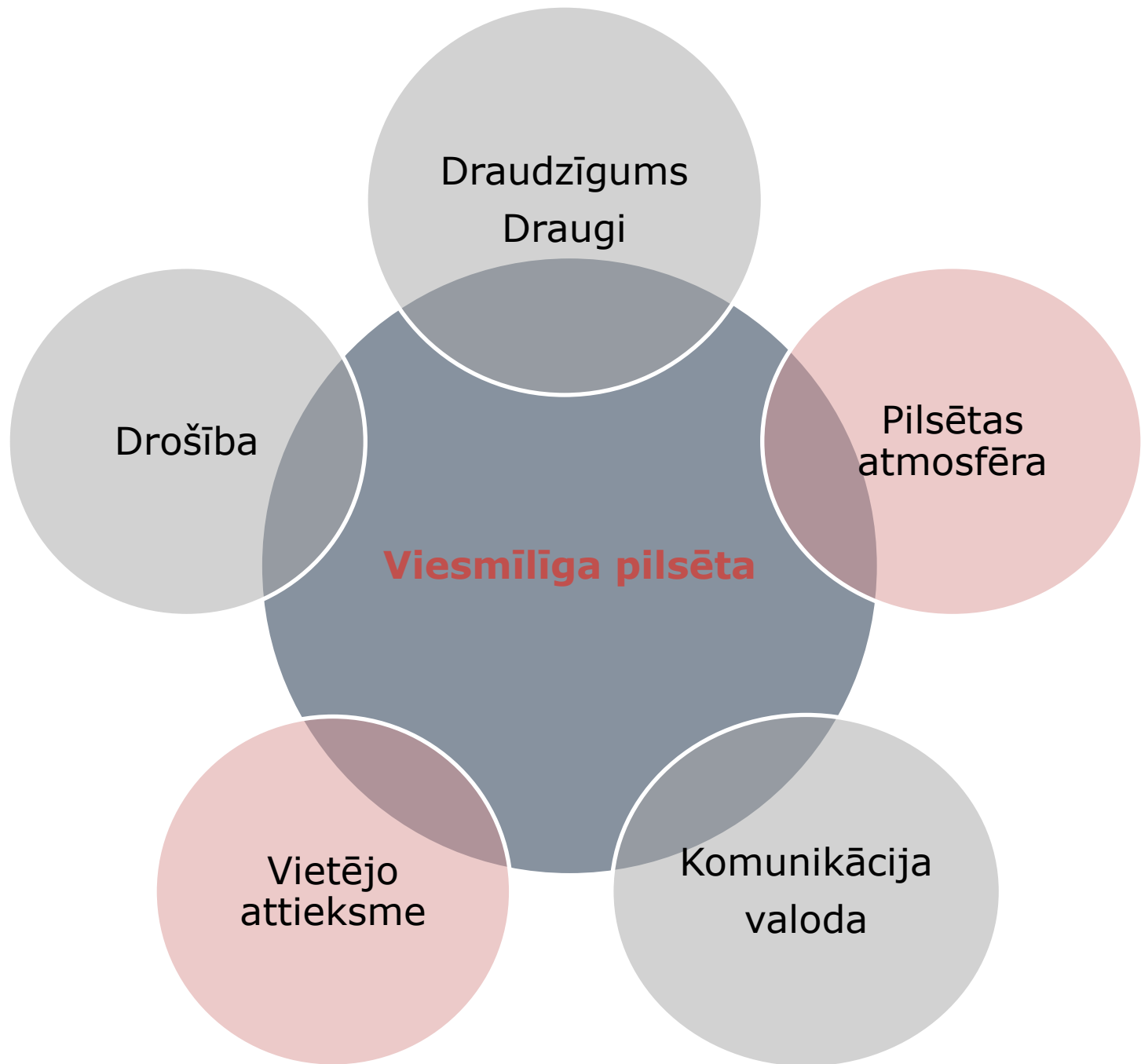


Rīgas iedzīvotāju attieksme pret tūrismu un tūrisma attīstību pilsētā

Dr. oec. A. van der Steina
Prof. Dr.geogr. M. Rozīte

Tūrisma pētniecības centrs Biznesa augstskolaTurība





Pētījuma pamatojums

- ▶ Vietējo **atbalsts** tūrisma attīstībai, projektiem
- ▶ Vietējo **attieksme** kā viesmīlības vides, pilsētas **atmosfēras veidotājs**
- ▶ **Negatīva attieksme** kā **galamērķa vājā puse**, veicina norietu
- ▶ Vietai (iedzīvotāju vēlmēm) **atbilstoša tūrisma plānošana**
- ▶ Plānotājiem nepieciešami zinātniski pamatoti, ticami pētījumi

- ▶ **Attieksmes mērījumi** atkarībā no:
 - ▶ Ekonomiskās atkarības
 - ▶ Dzīves ilguma pilsētā
 - ▶ Dzimuma, vecuma, etniskās piederības
 - ▶ Dzīves vietas attāluma no tūrisma rajona utt.
- ▶ Atsevišķu tūrisma veidu izvērtējums (piem. azartspēļu ētikas un morālie aspekti)

Attieksme pret tūrismu un tūristiem

Iedzīvotāju tipi atkarībā no attieksmes

- ▶ «attieksme **par, pret, divējāda**» (Rothman, 1978)
- ▶ Iedzīvotāji - «**nīdēji, mīlotāji, piesardzīgie romantiķi, neitrālie un atkarībā no situācijas**» (Davis et.al, 1988)



Pašvaldību tipi atkarībā no attieksmes pret tūrisma attīstību

- ▶ «**pieņemoša, toleranta, pielāgojoša, atturoša**» (Ap & Crompton, 1993)
- ▶ «**tūrisma piesātinātas, tūrisma īstenojošas, tūrisma izsalkušās**» (Smith & Krannich, 1998)



Iedzīvotāju attieksmes modelis (Irridex)



Pētījuma norise un respondenti

Pētījuma norise

- ▶ Aptauja 2012.gada janvāris – jūnijs
- ▶ Iesaistīti 8 Biznesa augstskolas Turība studenti
- ▶ Anketā 11. jautājumi un sociāldemogrāfiskais profils
- ▶ Anketas latviešu un krievu valodās
- ▶ Aptaujāti **698** respondenti
- ▶ Datu apstrāde ar SPSS

Respondentu profils

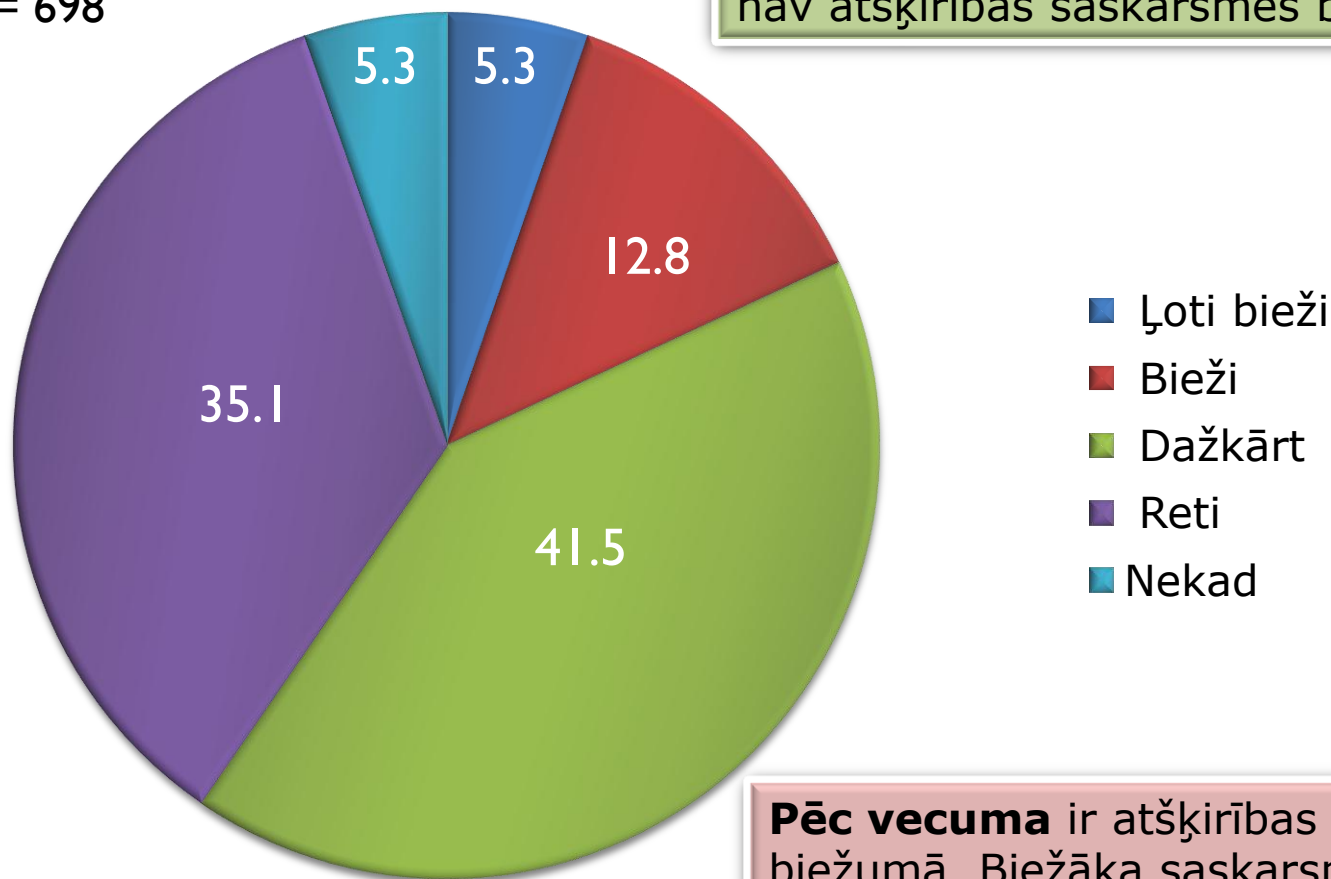
- ▶ 57% sievietes un 43% vīrieši
- ▶ 46,4% vecumā no 18-30 gadiem, bet 8,2 % vecāki par 61 gadu
- ▶ 36,1% ar augstāko izglītību
- ▶ 53,3% Rīgā dzīvo ilgāk kā 20 gadus, bet 20,5% dzīvo pilsētā 11-20 gadus
- ▶ 78,7% nav paši iesaistīti tūrismā, 4,5% kāds no ģimenes locekļiem ir iesaistīts tūrisma pakalpojumu sniegšanā
- ▶ 22,8% dzīvo pilsētas centrā



Saskarsmes biežums ar ārvalstu tūristiem (%)

n= 698

Pēc **dzīves vietas** (centrā vai ārpus centra) nav atšķirības saskarsmes biežumā

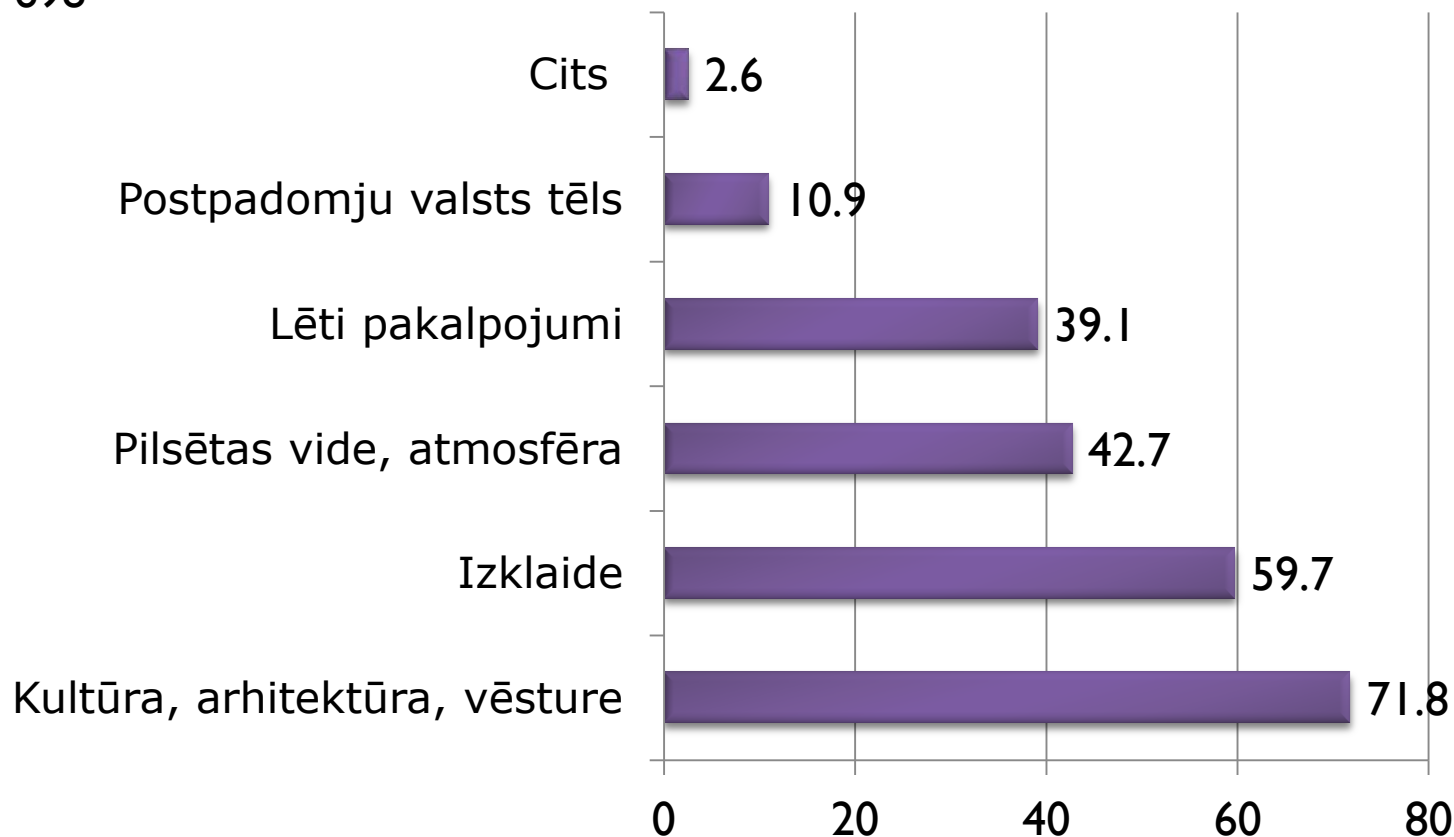


Pēc vecuma ir atšķirības saskarsmes biežumā. Biežāka saskarsme vecumā no 18-30 gadiem, bet reti vecumā pēc 61 gada

Kas tūristus piesaista Rīgai?

Respondentu viedoklis (%)

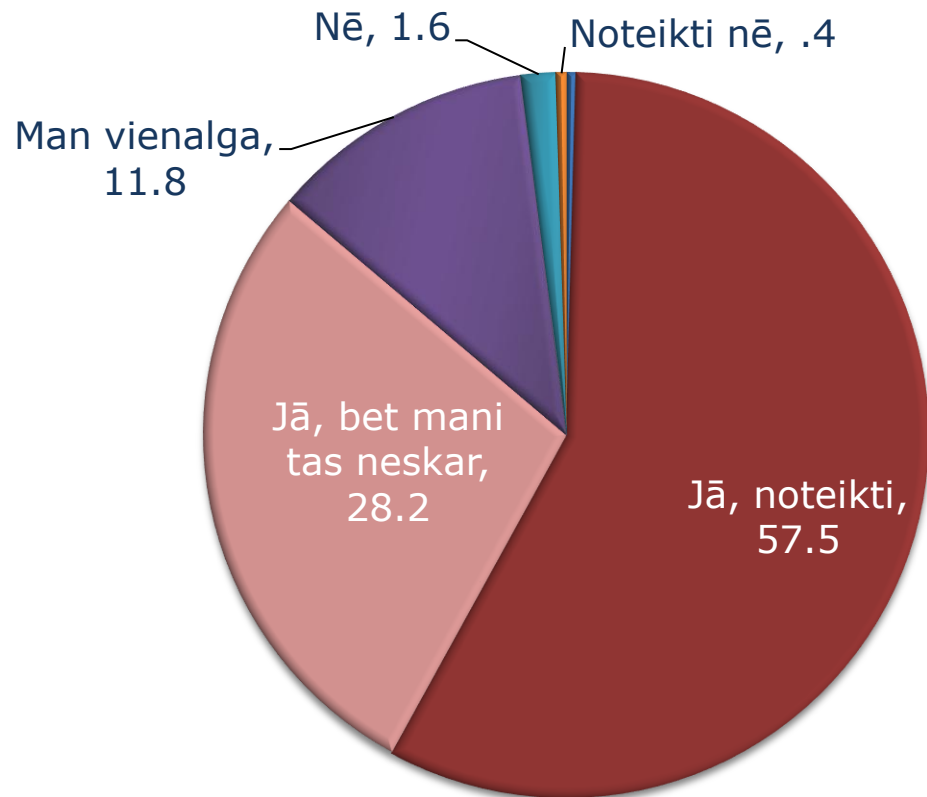
n= 698



Iespējami vairāki atbilžu varianti



Vai Jūs atbalstāt tūrisma attīstību Rīgā?

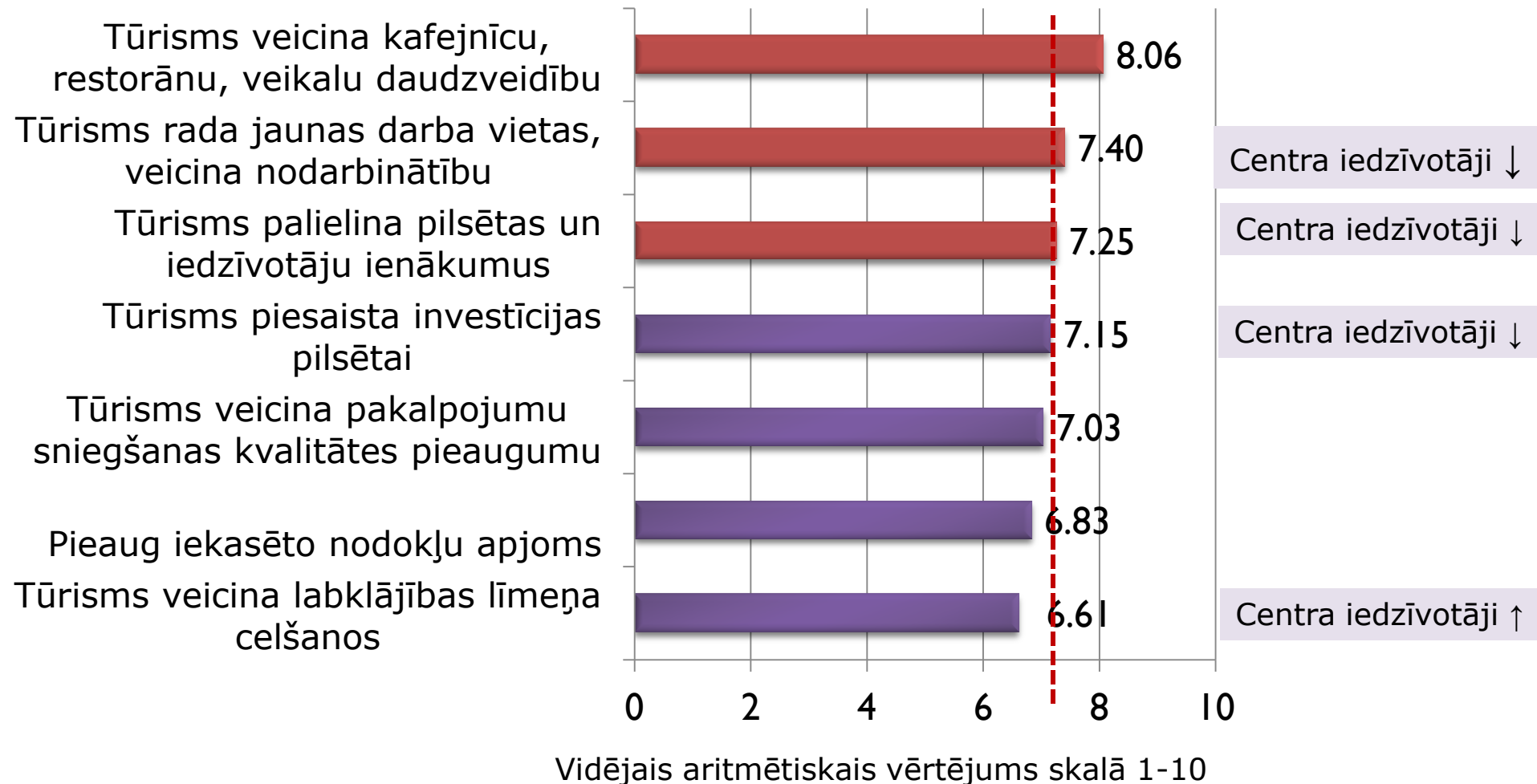


Tūrisma attīstības atbalsta intensitāti **neietekmē** ne **vecums**, ne **dzīves vieta**

Tie, kas **iesaistīti tūrismā**, tūrisma attīstību Rīgā **atbalsta vairāk**

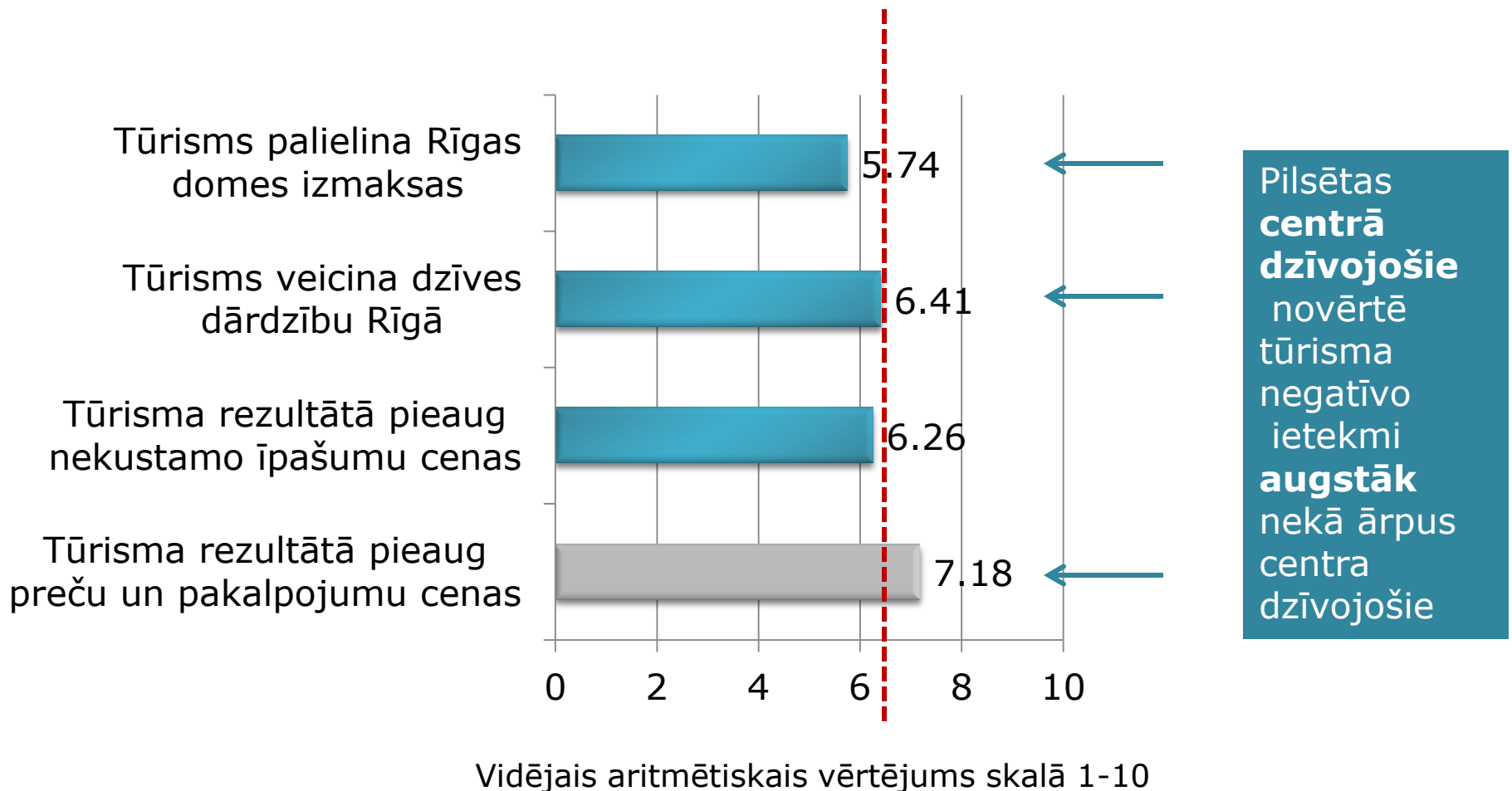
Tūrisma **pozitīvā ietekme** uz pilsētas ekonomisko vidi

n= 698



Kopējais vidējais aritmētiskais pozitīvai ietekmei = **7.19**

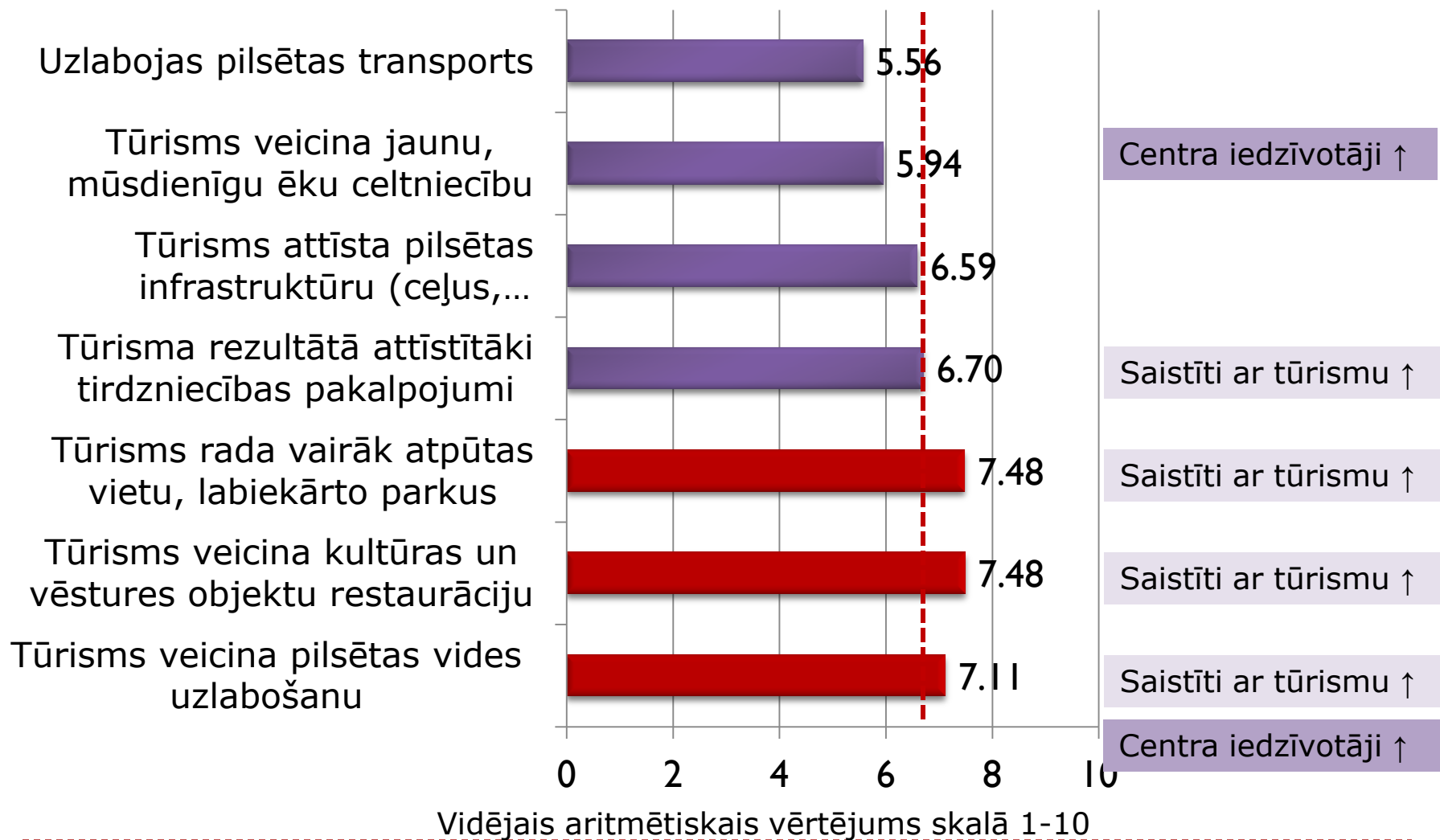
Tūrisma **negatīvā ietekme** uz pilsētas ekonomisko vidi



Kopējais vidējais aritmētiskais negatīvai ietekmei = **6.40**

Tūrisma **pozitīvā ietekme** uz pilsētas infrastruktūru

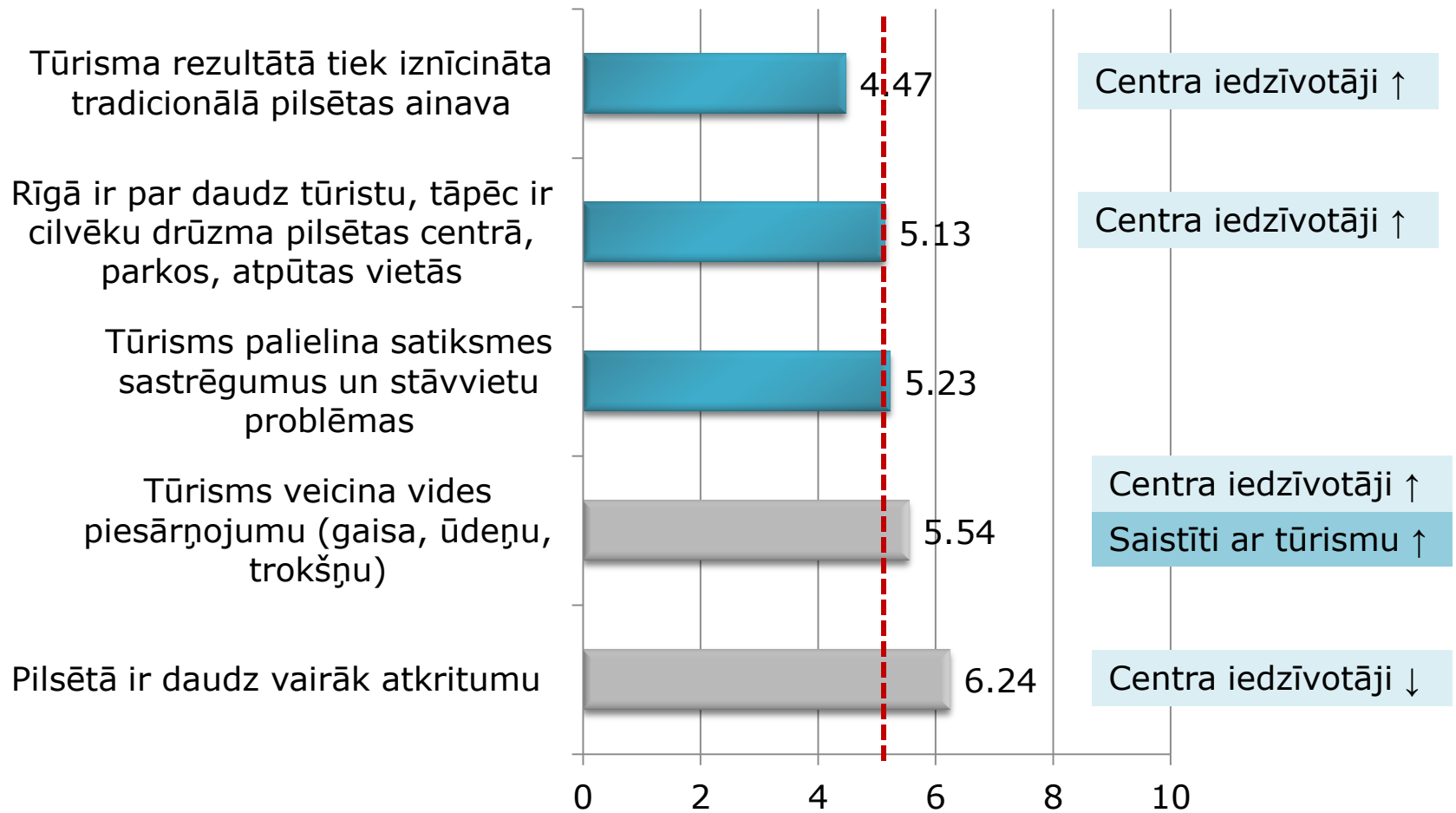
n= 698



Kopējais vidējais aritmētiskais pozitīvai ietekmei = **6.70**

Tūrisma **negatīvā ietekme** uz pilsētas infrastruktūru

n= 698

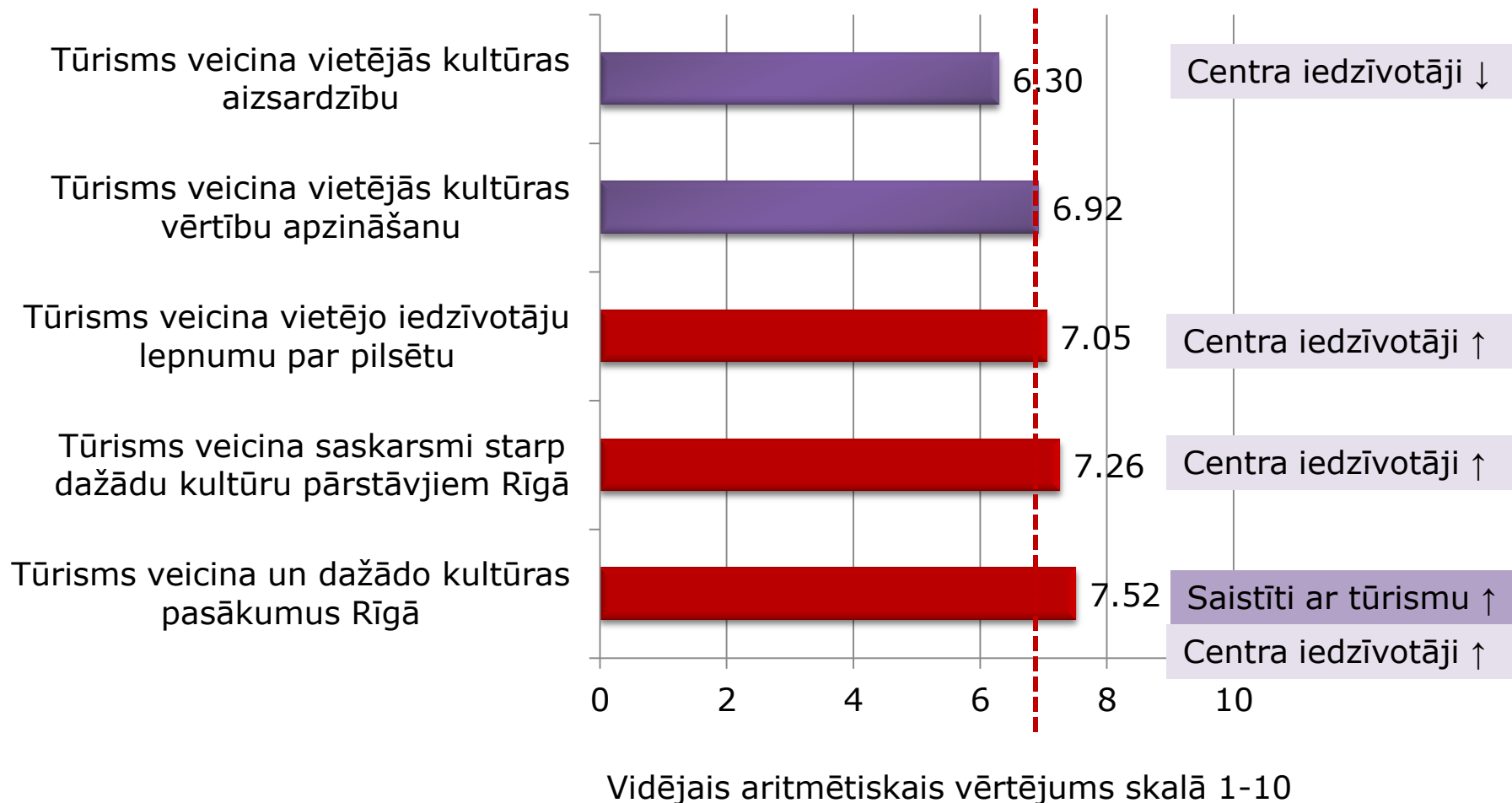


Vidējais aritmētiskais vērtējums skalā 1-10

Kopējais vidējais aritmētiskais negatīvai ietekmei = **5.32**

Tūrisma **pozitīvā ietekme** uz pilsētas kultūru un sabiedrību

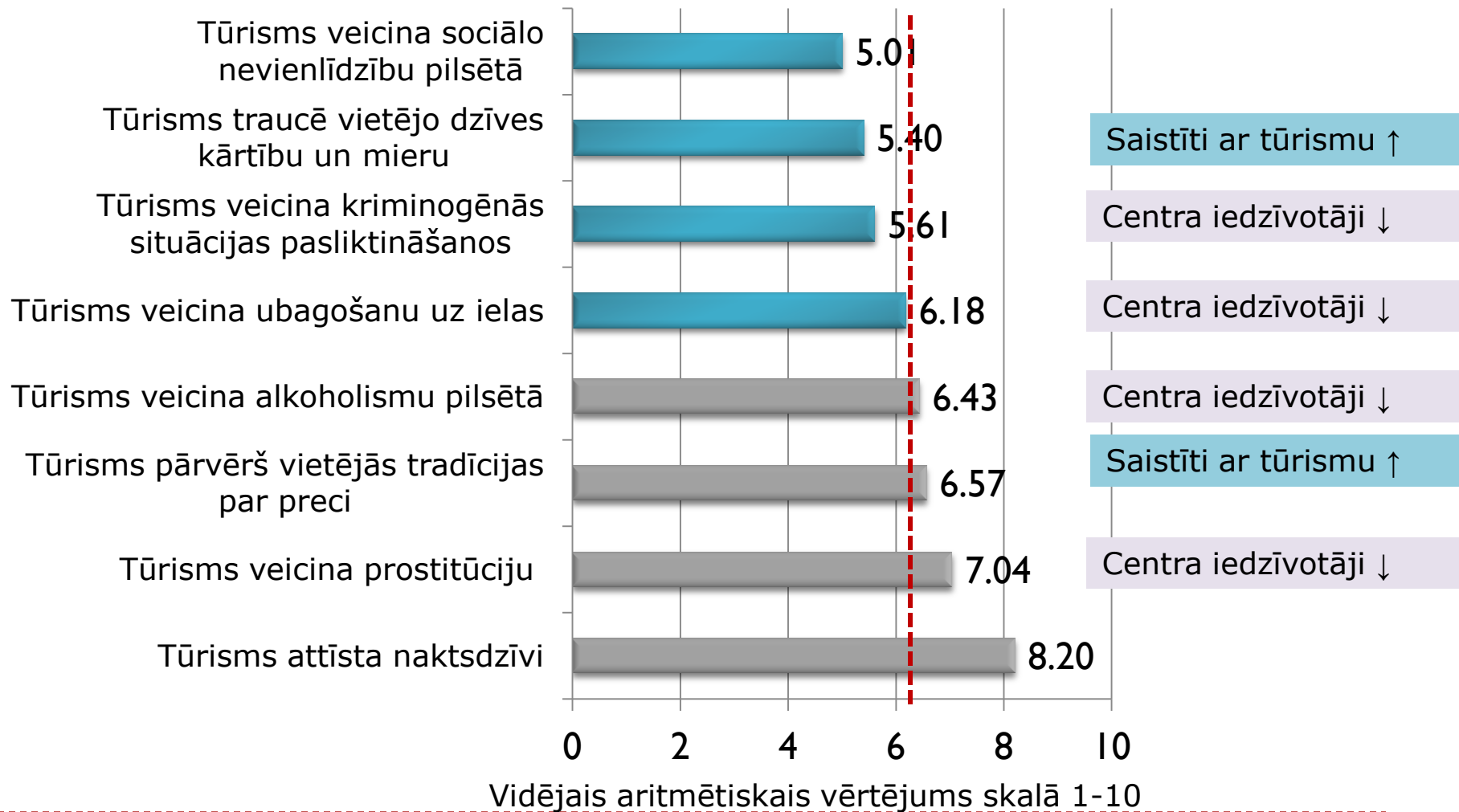
n= 698



Kopējais vidējais aritmētiskais pozitīvai ietekmei = **7.01**

Tūrisma **negatīvā ietekme** uz pilsētas kultūru un sabiedrību

n= 698



Kopējais vidējais aritmētiskais negatīvai ietekmei = **6.30**

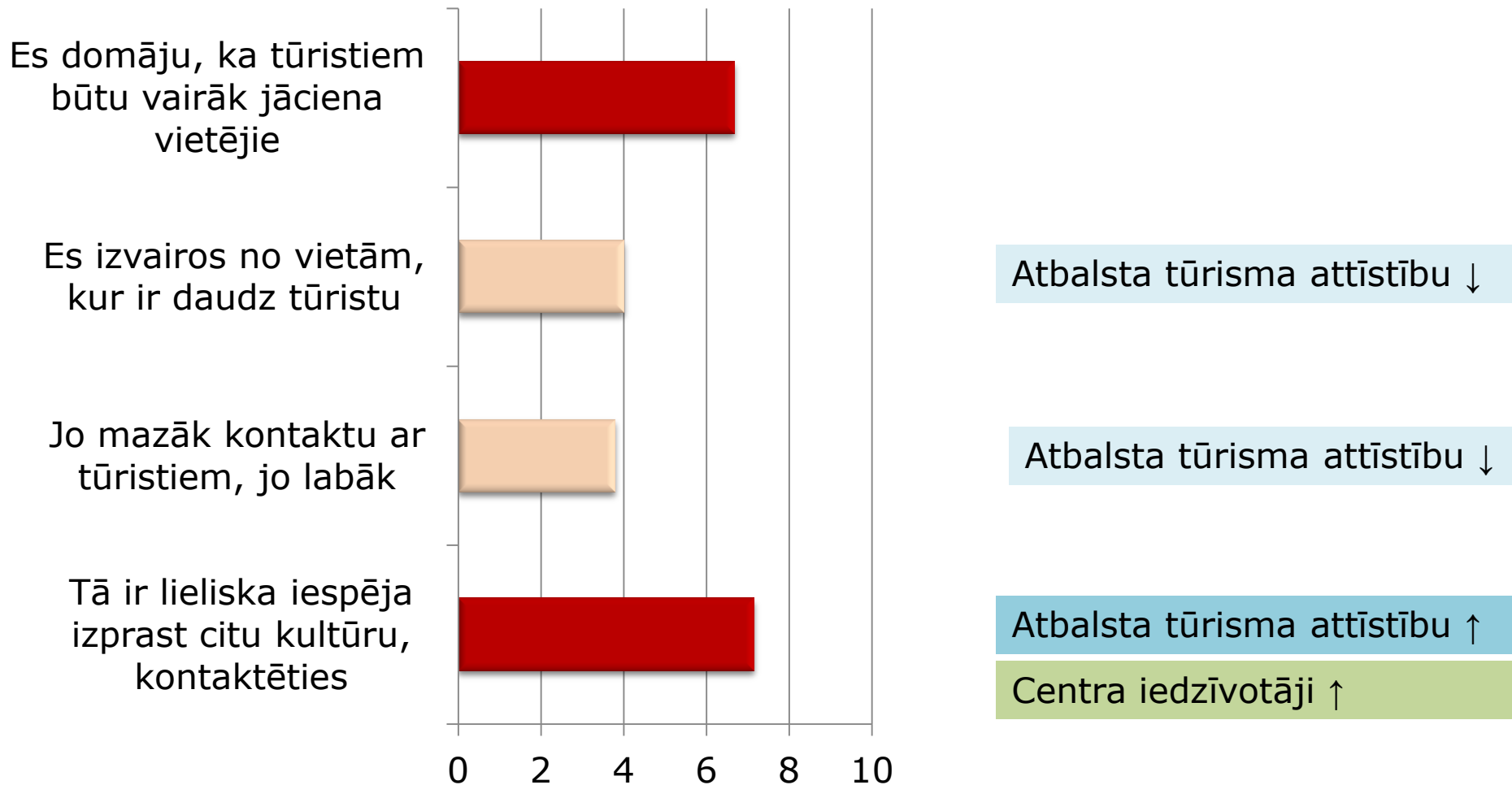
Tūrisma pozitīvās un negatīvās ietekmes faktoru grupu novērtējums

Ietekmes faktoru grupa	Pozitīvā ietekme	Negatīvā ietekme
Uz pilsētas saimniecību	7.19	6.40
Uz pilsētas infrastruktūru	6.70	5.32
Uz pilsētas kultūru un sabiedrību	7.01	6.30



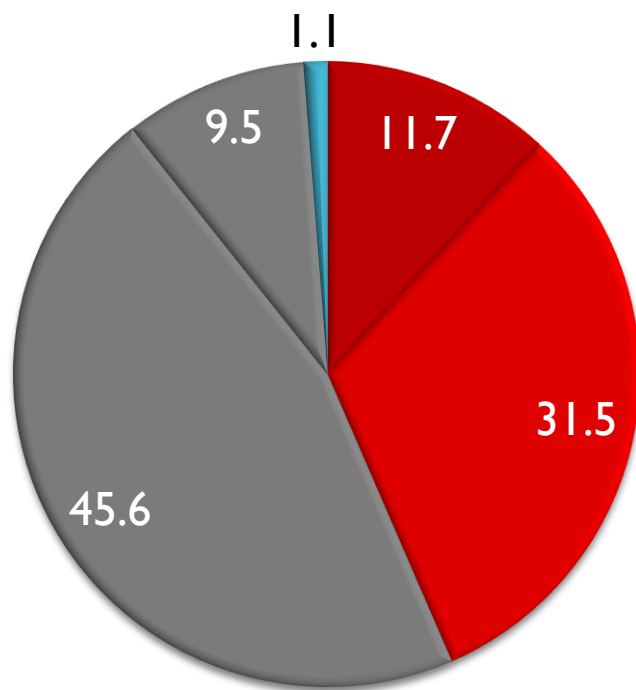
Kā Jūs vērtējat Jūsu saskarsmi ar ārvalstu tūristiem?

n= 698



Vai Jūs paši uzrunājat tūristus, ja redzat, ka viņi Rīgā ir apjukusi, kaut ko nesaprot?

n= 698



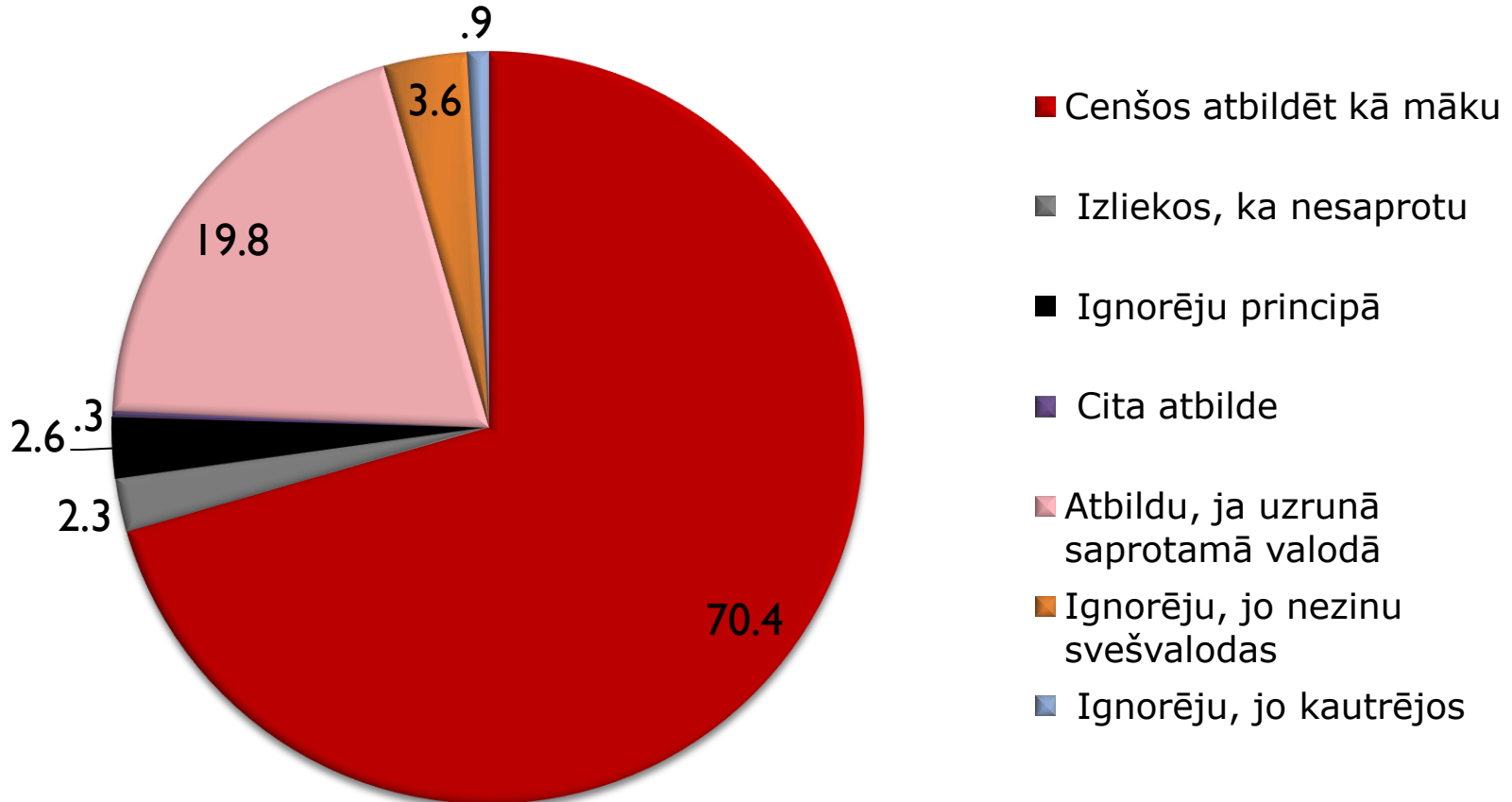
■ Jā ■ Dažkārt ■ Nē ■ Nekad ■ Cita atbilde

- ▶ Tie iedzīvotāji, **kas saistīti ar tūrismu biežāk uzrunā** pilsētas viesus
- ▶ **Centra iedzīvotāji** tūristus **uzrunā retāk**, nekā tie, kas dzīvo ārpus centra
- ▶ **Nepastāv atšķirības** uzvedībā starp tiem, **kas atbalsta un tiem, kas neatbalsta tūrisma attīstību**
- ▶ Nepastāv atšķirības starp **vecuma grupām**.



Ko dara iedzīvotāji, ja viņus uzrunā ārvalstu tūristi?

n= 698



Tie, **kas atbalsta** tūrisma attīstību **biežāk** atbild tūristiem

Problēmu jomas

1. Tūrisma negatīvās ietekmes

- ▶ Preču un pakalpojumu cenu pieaugums
- ▶ Vides piesārņojuma (troksnis) un atkritumu pieaugums
- ▶ Naktsdzīves attīstība
- ▶ Alkoholisms un prostitūcija
- ▶ Kultūras pārvēršana precē

mazināšana un/vai
komunikācija

2. Iedzīvotāju uzvedība

- ▶ Paši nekomunicē (neizrāda iniciatīvu)
- ▶ Vājas svešvalodu zināšanas kopumā

3. Tūrisma attīstības pieskaņošana iedzīvotāju vērtībām (attieksmei)

- ▶ Kāds produkts (naktsdzīve, azartspēles?)
- ▶ Mērķa tirgi – nacionālisma izpausmes



Komunikācija

- ▶ Informēšana par tūrisma attīstības aktualitātēm un lomu tautsaimniecībā
- ▶ Informēšana par iedzīvotāju attieksmes ietekmi uz Latvijas (Rīgas) kā ceļojuma galamērķa tēlu
- ▶ Jaunie produkti un pakalpojumi
- ▶ Mērķa tirgi ar specifiskām vajadzībām
- ▶ Saskarsme ar tūristiem – ieteikumi (raksti, videoklipi utt.)

**Esiet saimnieki Rīgā un Latvijā,
esiet proaktīvi!**

Monitorings

- ▶ Attieksmei un attieksmes maiņai, lai vietēji **neklūst par tūrisma nīdējiem**

**Būsim tūrismu īstenojoši un
tūristus mīloši, bet savu reizi
arī pēc tūrisma izsalkuši!**



Pašvaldības, kas ir ieinteresētas līdzīga pētījuma veikšanā un
vēlās izmantot izstrādāto anketu, lūdzam sazināties ar autoriem
Aiju van der Steinu un Maiju Rozīti

tourism.research@turiba.lv
Maija.Rozite@turiba.lv

